

Bērniem un jauniešiem

Publicēts: 26.08.2020.

Mūsu sabiedrībai ir dota iespēja dzīvot ar kultūru piepildītākajā pasaules vietā - Eiropā. Mums pieder sava valsts ar skaistām ainavām, unikālām pilīm, muižām, baznīcām, jūgendstila pērlēm, bagātu arhitektūru, mākslu, tik daudz atklātām un vēl neatklātām, ar interesantu vēsturi piepildītām vietām. Kultūras mantojums ir vērtība, kas saņemta no pagātnes, tā pieder ne tikai mums, bet arī nākotnes sabiedrībai. Mēs vēstījumu nākamajām paaudzēm par savu laiku nododam ar kultūras mantojuma starpniecību. Jo agrāk cilvēks savā dzīvē sastopas ar kultūras mantojumu, saņem tā īpašās vērtības starojumu, jo bagātāks un sagatavotāks nākotnes izaicinājumiem viņš kļūst. Tieši bērni un jaunieši spēj ātrāk uztvert un atzīt kultūras mantojuma vērtību, jo pieņemtu stereotipu trūkums atver domāšanā brīvību, asāku un racionālāku uztveri. Kultūras mantojums palīdz vieglāk izprast arī citus mācību priekšmetus, piemēram, vēsturi, ģeogrāfiju, matemātiku. Tāpēc kultūras mantojuma vērtības izpratne jāstiprina pēc iespējas agrāk - visos pamatzglītības posmos. Ikvienam skolēnam ir tiesības uz kultūras mantojumu un zināšanām par to neatkarīgi no ģimenes, finansiāliem, sociāliem un etniskiem apstākļiem, neatkarīgi no skolas, ko viņš apmeklē.

Nepieciešams nodrošināt, lai katrs Latvijas pamatzglītību ieguvis jauniešis ir ieguvis šādas kultūras mantojuma pamatzināšanas, izpratni un prasmes:

- 1 Ir iepazinies ar kultūras pieminekļu aizsardzības pamatprincipiem Latvijā (valsts aizsargājama kultūras pieminekļa statuss, kultūras pieminekļu veidi, atbildība par kultūras pieminekļu saglabāšanu, kultūras pieminekļa vērtības, restaurācija);
- 2 Pārzin kultūras pieminekļu apmeklētāju ētikas principus;
- 3 Ir iepazinies ar savas dzīves vietas tuvākās apkārtnes vēsturi un nozīmīgākajiem kultūrvēsturiskajiem objektiem;
- 4 Ir piedalījies kāda sena priekšmeta atjaunošanā:
- 5 Vismaz vienu reizi ir bijis šādos Latvijai nozīmīgākajos kultūras pieminekļos:
 - Pie Brīvības pieminekļa Rīgā;
 - Rīgas Brāļu kapos;
 - Rīgas Doma katedrālē;
 - Kādā Rīgas jūgendstila apbūves kvartālā;
 - Brīvdabas muzejā;
 - Rundāles pilī;
 - Turaidas muzejrezervātā;
 - Āraišu ezerpilī;
 - Daugavpils cietoksnī;
 - Ventspils pilī;
 - Valsts aizsargājamā kultūras pieminekļi – katoļu, luterāņu un pareizticīgo baznīcā;
 - Valsts aizsargājamā kultūras pieminekļi – koka baznīcā;
 - Valsts aizsargājamā arheoloģijas pieminekļi – pilskalnā;
 - Dzīves vai mācību iestādes tuvumā esošā valsts aizsargājamā kultūras pieminekļi, kur notiek vai nesēn pabeigti restaurācijas darbi;
 - Tuvākajā tehnikas vēstures objektā.

Kultūrvēsturisku objektu apmeklējumi būs pilnvērtīgi, ja tie iepriekš tiks sagatavoti, uz katras vietas īpašās vērtības izzināšanu un sajūtu radīšanu balstīti un tiks ar radošu izdomu organizēti, tāpēc nepieciešama arī skolotāju sagatavošana un kultūras mantojuma ekspertu pieejamība.

Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes piedāvājums skolām

- Stāstījums bērnu un jauniešu grupām par kultūras pieminekļiem un kultūras mantojuma aizsardzību Rīgā, ēku kompleksā "Trīs brāji".
- Kultūras mantojuma klase "Arheoloģija".

Papildus informācija un pieteikšanās ([67326602](tel:67326602), anna.anita.cirule@mantojums.lv)

Resursi

 [Andra Akmentiņagramata "Trīs brāji"](#) (18.68 MB)

 [Grāmata Arheoloģija](#) (45.83 MB)

 [Informatīva krāsojamā lapa "Rīgas ģērboņa plāksne" Trīs brāļu pagalmā](#) (983.74 KB)

[Video par ģērboņa izpēti](#)

Resurss skolotājiem, lai sagatavotu nodarbības, diskusijas un izglītojošus projektus, apskatot Eiropas kultūras mantojumu

 [Resurss skolotājiem](#) (4.61 MB)

Tiešsaites spēle [Kultūras mantojuma detektīvi](#) (instrukcija skolotājiem)

 [Spēles instrukcija](#) (310.7 KB)

<https://www.nkmp.gov.lv/lv/berniem-un-jauniesiem>